

noma pokvari, če pustimo, da se svobodno razvija. Saj lahko postane po več centimetrov debel, posebno, če stoji vino pri miru.

Vino, v katerem se je naselil cvet, postaja vedno bolj šibko in prazno, zgublja vinsko kislino in dobi poseben, neprijeten duh. Vinske glive prekrojijo alkohol, kateri daje vinu moč, v vodo in ogljikovo kislino, vinski ekstrakt pa porablja za svoje telo. Voda ostane v vinu, ogljikova kislina pa izpuhti.

Da se obvarujemo te bolezni, moramo vino v sodu vedno zalivati. To delo je tem bolj potrebno, ker ubranimo s tem pot do vina tudi mnogim boleznim, ki so mu še bolj nevarne. Ako smo zapazili v sodu berso, utaknimo pri vehi lij pod površino vina in zalivajmo skozi njega ter med tem trkajmo s kladivom ob sod, da se kan polagoma vzdigne. Nato prilijmo nekoliko več vina, da bo šlo čez, in tako izpere seboj tudi cvet. Mesto lija se lahko rabi tudi steklena ali gumijeva cev. Kadar se je cvet v vinu že premočno razvil, naj se pretoči vse vino v sod, ki se je zažveplal. Tudi ako smo prisiljeni imeti vino v nenapolnjeni posodi, in se je prikazal cvet, storimo dobro, če zažgemo nad njim nekoliko žvepla; ne smemo pa vzeti preveč žvepla, če hočemo, da nas ne bo glava bolela. Žveplena sokislina, ki se napravlja, kadar gori žveplo, zamori vinske glivice, ali pa vsaj omeji njih moč. Da ne postane vino v steklenicah bersnato, položimo steklenice po dolgem, ker se na ta način zabrani zraku pot do vina.

Starost konj.

Da je treba mladega konja, iz katerega hočemo napraviti dobrega in trpežnega voznika, kmalu napreči, ž njim delati velikokrat, pa ne težko in z vso prizanesljivostjo, to je vsakemu konjerejcu staroznana resnica, ki je pa vendar tako važna, da je nikoli ne moremo prevečkrat povdarjati. Irek trdi po vsi pravici, da konj ni nikoli premlad za vprego, ako se le ne napenja čez njegove moči, pomenljivo pa maje z rameni, ako vidi mlečne zobe v gobcu jeznega konja.

Konje, pri katerih ne moremo več brati let iz zobovja, imenujemo po navadi stare. Pri požlahtnjenih pasminah niso po 15—20 let stare živali čisto nič nenavadnega. Celo 20—30 let stari konji niso taka redkost, kot bi si kdo mislil. Zglede zelo visoke starosti nahajamo pri vseh onih konjerejcih, ki si prizadevajo že pri kobili uplivati na telesni ustroj ali konstitucijo njenih potomcev. Tak zarod se vedno odlikuje pred onim, kjer vlada le nemarnost in brezbrizje. Tudi tam, kjer ume kupec mladih konj svoje živali njih silam primerno rabiti, smotreno krmiti, gojiti in ž njimi lepo ravnati, nahajamo stare konje. Nikari ne

mislite, da bogve koliko stane, ako podaljšamo konju življenje.

Nedavno mi je zatrjeval velik veščak v konjereji, da ima večina večjih konjerejcev ravno pri konjih prav malo dobička ali celo zgubo. Rekel je, da je samo enkrat naletel na graščino, kjer je nesla konjereja na leto po 5% čistega; bila pa je to vzorna posest v Galiciji, znana daleč čez avstrijske meje po svojih dobrih oficirskih konjih. Kaj naj si torej mislimo o gospodarskem računu drugih ne tako vzornih konjerej?

Vzrokov slabega uspeha pri velikih konjerejah je več in ti nas ne brigajo dosti. Mi manjši posestniki konj smo največkrat slabega vspeha sami krivi, ker konj ne rabimo prav in ž njimi slabo ravnamo. Kakšen dobiček je neki to, ako na teden s konjem nekoliko kronic prišintarim, če pa zato konja toliko hitreje izrabim in ga moram nadomestiti z drugim. V nobenem slučaju ne znaša večji zaslužek toliko, da bi mogel z njim kupiti novega konja. Pametnemu in usmiljenemu konjerejcu je tak krvavo zaslužen denar gnjusoba; zato pa pri njem konji tudi čakajo starost. Poleg dobička ima tudi svoje veselje in stanovski tovariši mu skazujejo dolžno spoštovanje.

Na Angleškem po grajščinah in farmah niso konji 25—30 letni nobena redkost. V Freiburgu na Švicarskem je okoli l. 1870. 35 let star konj še čvrsto delal na polju. V istem času je živel blizu Geneve jezdec, ki je štel s svojim konjem vred precej nad 100 let.

Robin, arabskega pokoljenja, izključno jezdni konj, je bil v svojem 30 letu še eleganten kočijni dirjač. Zdaj je star 33 let, ne dela več in dobiva krmo zastonj, videti je pa, kot bi hotel — živeti še 33 let. Na zidu vojaškega hleva v Edinburgu stoji na kamniti plošči napis, ki pripoveduje o nekem častniškem konju; ta je potoval l. 1856. iz Škotske domovine v krimsko vojsko, po končani vojski je prišel nazaj na Angleško v Edinburg, kjer je dočakal 56 leto življenja, dokler ni poginil od starosti in bil zagreben za ondoto vojašnico.

Kmetijske raznoterosti.

Čistost kože pri kravah. Čistost kože pri kravah upliva zelo na zdravje živali in na mleko. V slabih hlevih, osobito v takih, kjer je strop iz lesa in je ta že star, slab in črviv, pada iz njega mnogo prahu. Ta prah se zadržava večji del na dlaki in koži krav ter zamaši znojne luknjice, da ne morejo delovati. Zato je treba krave in sploh vse govedo vsaj jedenkrat na dan česati in snažiti; take krave so veliko bolj zdrave in dajejo tudi več mleka.

Kako se zatro muhe v hlevu? Proti muham je dvoje vrst sredstev. Sredstva prve vrste imajo namen muhe pokončevati, druge vrste pa razmnožitev muh preprečevati. Muhe loviti in pokončevati ne izda veliko, ako ob enem ne skrbimo, da se ne razmnožujejo. Zadnje se pa doseže z veliko snago v hlevu, ki mora biti svetel in zračen. Pa tudi to ne bo veliko izdalo, če le jeden skrbi za dober in snažen hlev,

če pa naši sosede ostanejo pri običajni nemarnosti. Prav dobro sredstvo muhe odganjati je neka voda, kjer se je kuhalo orehovo ali še bolje lorbarjevo listje. S to vodo se ves les v hlevu večkrat pomaže in istotako vsa živina. To sredstvo je le toliko časa izdatno, dokler je kaj duha po orehovem ali lorbarjevem listju; zato je dobro, mazanje večkrat ponoviti.

Kako je kokošim pregnati uši? To, kar se pri perutnini običajno imenuje uši ali kurjenci, so pravzaprav ptičje pršiče. Napadene kokoši je treba mazati, zlasti ob grebenu in po nogah se delajo grinje, s trpentinovim oljem, s petroljem, z močno tobakovo vodo ali s čim drugim enakim. Istotako se mora skrbno osnažiti kurnjak, in sicer z vročim lugom; če pa kurnjak ni dosti vreden, je pa najbolje sežgati ga in narediti novega.

Kako ravnati s kobilo, ki nikakor noče radovoljno dojeti žrebeta? Če kobila nikakor ne pusti žrebetu sesati, ni druge pomoči, kakor dati ji močno vrv, ki se skupaj zveže in potem s kakim vtaknjenim klinec zasuje (porajklja), da kobilo boli in ji odvzame vso moč. Ta klinec kdo med sesanjem drži in ga po potrebi manj ali bolj privij. Vrhutega je kobili eno sprednjo nogo držati vzdignjeno, da ne more breati. Tako premagana kobila mora pustiti sesati in sčasom se morda privadi dojenju, ne da bi bilo treba takega sredstva.

Kaj kobili polagati, da dobi več mleka. Predvsem je kobilo treba krmiti s tečno hrano ter ji polagati krmila, ki pospešujejo tvorjenje mleka. Taka krmila so ječmenova moka, pomešana v pitno vodo, kuhano laneno seme, otrobi in korenje. Če pa vzlic temu kobila ne dobi mleka, krmi se žrebe posebej, in sicer z ječmenom, kuhanim na vodi, ter mu dodaj nekoliko kravjega mleka. Ta zmes se poklada mlačna. Taka ječmenova juha ima glede okusa in učinka tako veliko sličnost s kobiljim mlekom, da jo žrebeta ne le rada jedo, ampak ob nji tako dobro uspevajo, kakor pri najboljših kobilah. Krmljenje z ječmenovo juho ima celo pri dobro molznih kobilah velike prednosti, ker ob nji žrebe lahko čaka na svojo mater, kadar je pri delu, in ker se pozneje laže in hitreje odstavi.

Poučni in zabavni del.

Zaupnik.

(Spisal E. K.)

(Konec.)

Ali Ivan Aleksejevič je bil naiven. Ona, njegova ljubica, njegova nevesta je prišla, da bi dobila poljub, on pa ji je skuhal čaja in Ivana je obupavala. Ivan Aleksejevič jo je spremil domu in se galantno poslovil pred vrati njene hiše, Ivana pa je preživela mučeniško noč, kakoršne ne bi bila zaželela niti najhujšemu zločincu.

Kmalu potem pa se je nekaj zgodilo — kdo bi vedel, ali je bilo logično ali ne? Nekdo je povedal Ivanu Aleksejeviču, da je videl Ivano Bukšičevo, ko se je v pozni uri sprehajala z nekim gledališkim igralcem po Strossmayerjevi promenadi in ko jo je on, neverujoči Tomaž, vprašal, ali je res, je enostavno odgovorila: Da. Drugi dan je naznanila uradu, da je bolna, tretji dan pa sta izginila tisti igralec in ona iz Zagreba. Nekdo je pripovedoval, da sta se skupaj odpeljala z državnega kolodvora z brzovlakom proti Reki. In odtod sta namreč odpotovala s kakšnim

Adrijinim parobrodom. Adrija vozi tudi v Ameriko. Ali kdo ve, kam sta pravzaprav šla?

To je bilo takrat.

Dolgo ni mogel Ivan Aleksejevič preboleti tega udarca. Toda s časom se je rana vendar zacelila. In ko je popolnoma, ali vsaj navidezno popolnoma ozdravil, je začelo njegovo zdravo bitje zopet hrepeti. Včasih se je skušal sam sebi smejati, ali slabo se mu je posrečilo. Želje so se obujale in bile so močnejše od njegove pameti, ki se je pač s časom v marsičem izvežbala, zlasti odkar je imel kot novinar vedno več dotike s svetom in življenjem.

A sedaj so prihajali tisti čudni slučaji . . .

Nekoč je prišel k njemu prijatelj, ter mu je jel po kratkem uvodu razkladati svoje duševne bolečine. Bil je zaljubljen, a cela stvar je bila precej komplikovana in Ivan Aleksejevič naj bi mu svetoval. To je bila težka naloga, pa novinar je bil dobra duša, ter je storil, kar je mogel.

Pozneje je moral nekemu sestričniku pomagati, da doseže svoj cilj, mlado, lepo dekle, ki je bilo sicer zaljubljeno vanj, a se je izgovarjalo, da so njena estetična načela preveč različna od njegovih in zato se boji, da zakon ne bi bil srečen. Ivanu Aleksejeviču se je posrečilo, da jo je prepričal o neutemeljenosti njenega strahu in stvar je prišla v red.

No, to so bile malenkosti. Prihodnji slučaji niso bili več tako letni.

Ko je bil peto leto urednik „Vjestnika“, je prišel neki večer na ples pevskega društva „Kolo“ v „Hrvatskem domu“. Seveda samo s tem namenom, da bi drugi dan poročal v svojem listu. Ples je bil kostumovan in njegova modna znanost ni povsem zadostovala. Obrnil se je torej do neke znane dame, gospodične Evice Lončarjeve, s prošnjo, naj mu imenuje in razloži nekatere kostume, ki bi jih bil rad navedel v svojem poročilu. Gospica Evica je bila jako prijazna, ter mu je storila uslugo. Sprehajala sta se, roko pod roko po dvorani, on s pripravljeno beležnico in s svinčnikom, ona z rudečim obrazom, ki je morda pomenil kaj, a ne, da bi bil Aleksejevič vedel, kaj.

— In tista v črni svili, gospica, kaj je tista?

— Micika Gabaševa? — Ej, ej, doktore, zdaj pa že mislim, da se norčujete. Pa bodisi, povem vam še to, ali — potem morate tudi Vi biti dobri.

— Dober — Vam, gospica?

— Da, meni. Veste, prijaznost za prijaznost. Micika je torej kraljica noči. In sedaj — bodete li dobri?

— Vam — še boljši, nego dober.

— Torej. Vi ste vendar učen človek in — prebrisan.

— Aj, aj. Kaj pa to pomeni?

— Vam bodem že povedala, pa se ne smete smejati.